

Beste ouder(s),

Jammer genoeg doen er zich elk jaar nog ongevallen voor langs de sporen, aan overwegen en in stations. Vaak met slachtoffers tot gevolg. Die ongevallen zijn dikwijls te wijten aan onoplettendheid, onwetendheid of onvoorzichtigheid. Jammer genoeg tellen we elk jaar ook jongeren tussen de slachtoffers.

Daarom zet spoorwegbeheerder Infrabel zich jaar na jaar in om jongeren te **informer**en en te **sensibiliseren** rond de **risico's aan de sporen**. En volgens ons kan die sensibilisering niet vroeg genoeg beginnen. Ook dit schooljaar staan we bij Infrabel klaar om de scholen maximaal te ondersteunen bij het aanbieden van deze leerstof.

Vanaf dit schooljaar hebben we iets anders in petto! Samen met Uitgeverij Averbode hebben we het **lessenpakket 'Veiligheid op en rond de sporen'** ontwikkeld. In de bijbehorende werkboekjes gaat u kind samen met Jeroom Slagboom op stap. Hij vertelt hen alles over veiligheid aan de **spooroverweg**, in het **station** en langs de **sporen**. En dat op maat van uw kind.

Laat dit project ook voor u een instapper zijn om thuis te praten over spoorveiligheid. Voor meer info kunt u altijd terecht op www.infrabel.be.

We wensen uw zoon en/of dochter alvast veel plezier met dit spoorveiligheidsproject!

Ballast

De ondergrond waarop de rails rusten. Dit bestaat uit grind (grote keien) dat zo gelijkmatig mogelijk het gewicht van de treinen verdeelt over de spoorbedding, de trillingen van hun doortocht dempt, de afvoer van het regenwater bevordert en het spoor ondersteunt.

Bovenleiding

Kabels onder spanning boven de sporen, opgehangen aan palen. Deze kabels zorgen voor de elektriciteit zodat de treinen kunnen rijden.

Dwarsligger

Dwarsliggers zijn houten of betonnen dragers die enerzijds de spoorstaven op een vaste tussenafstand houden, en anderzijds het gewicht verdelen op de ballast.

Dynamisch infobord

Deze borden vind je in de meeste stations. Hierop wordt de reizigersinfo weergegeven: bestemming van de trein, uur van vertrek, spoor, eventuele vertraging ...

Krokodil

Toestel dat in het spoor bij een sein is geplaatst en via een elektrische impuls een herinnering van een beperkend seinbeeld (rood, dubbel geel of groengeel sein) naar de bestuurder stuurt. De treinbestuurder moet bevestigen dat hij dit gezien heeft door een knop in te duwen. Doet hij dit niet, dan valt de trein stil.

Machinist (of treinbestuurder)

De machinist of treinbestuurder bestuurt de trein en brengt reizigers of goederen veilig en vlot op hun bestemming. De treinbestuurder staat in voor de veiligheid van de trein en komt tussen bij kleine defecten.

Overweg

Kruising tussen de openbare weg en de spoorweg. Plaats waar je de sporen veilig kan oversteken. Ook spoorwegovergang.

Perron

Plaats waar reizigers op de trein wachten en waar je op en af de trein kan stappen.

Rail

of spoorstaaf is een stalen staaf waarover de wielen van een spoorvoertuig rijden. Twee parallelle rails die onderling door dwarsliggers verbonden zijn vormen een spoorweg.

Sint-Andrieskruis

Een kruis dat schuin staat en gebruikt wordt om overwegen te markeren.

In België geeft een enkelvoudig kruis aan dat een overgang slechts één spoor heeft en een dubbel kruis dat het gaat om twee of meer sporen. Bij een bewaakte overweg zijn er ook nog 3 lampen aanwezig in het Sint-Andrieskruis: 2 rode en een maanwit.

Slagboom

Een afsluitingsmechanisme dat dient om de toegang tot een overweg af te sluiten wanneer er een trein nadert. Wordt soms ook bareel genoemd.

Securail

Veiligheidsdienst van NMBS: de agenten, die je kan herkennen aan hun rode outfit, verzekeren de veiligheid in de stations en treinen. Je kan hen altijd bereiken via 0800/30.230.

Sein

Langs de sporen staan er seinen. Deze seinen bevatten lampen in verschillende kleuren (rood, groen, wit, oranje). Dankzij de seinen weet de machinist wanneer hij moet stoppen of mag doorrijden.

Seinhuis

Vanuit verschillende seinhuizen overal in het land controleert en beheert Infrabel het treinverkeer in België 24u op 24 en 7 dagen op 7. De seinhuizen communiceren met de treinbestuurder via de seinen langs het spoor. Door de wissels te bedienen, laat het personeel in de seinhuizen de treinen naar het juiste spoor rijden en zo van het ene naar het andere station. In geval van storingen of ongevallen verzekeren ze de veiligheid en leggen ze, indien mogelijk, omleidingen in.

Spoor

Twee parallelle rails (of spoorstaven) die onderling verbonden zijn door dwarsliggers vormen een spoor.

Spoorweginfrastructuur

Geheel van vaste installaties die nodig zijn voor het spoorverkeer en de veiligheid ervan: beddingen, sporen, bovenleidingen, onderstations, seininrichting, perrons, kunstwerken ...

Stroomafnemer

Onderdeel dat bovenop een locomotief staat, en dat de elektrische energie afneemt van de bovenleiding zodat de locomotief kan rijden.

Ticketautomaat

In elk station of stopplaats vind je ticketautomaten. Je kan er eenvoudig en snel een biljet kopen of je abonnement verlengen, ook wanneer het loket gesloten is. Betalen gebeurt via bankkaart of met contant geld.

Treinbegeleider

Medewerker van NMBS die in de trein instaat voor de veiligheid van de reizigers. Hij of zij ziet erop toe dat iedereen veilig ingestapt is, geeft het vertreksignaal en sluit de deuren. Tijdens de rit staat hij in voor de service en de informatie aan de reizigers en controleert hij de vervoersbewijzen.

Tunnel

Een doorgang onder de grond voor voetgangers, fietsers, auto's of treinen.

Vracht of cargo

Goederen die vervoerd worden: per trein, vrachtwagen of boot. We spreken dan van een goederentrein.

Wissel (of spoortoestel)

Toestel waardoor treinen van spoor (en van richting) kunnen veranderen.

Kopieer dit knipblad zodat elke leerling een 'Dat mag!'- en een 'Dat mag niet!'-kaartje heeft.

Dat mag!

Dat mag
niet!

Dat mag!

Dat mag
niet!

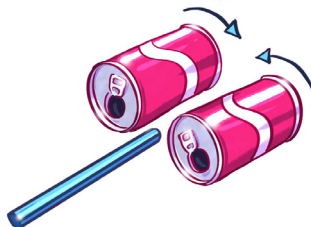

ANTWOORDKAART : De proef met de bewegende blikjesstap
1**Wat denk je dat er gebeurt als je tussen de blikjes blaast?**

Alle antwoorden zijn goed, als je hebt opgeschreven wat je dacht dat er zou gebeuren.

stap
2**Wat gebeurt er?**

De twee blikjes rollen naar elkaar

stap
3**Hoe denk je dat dat komt?**

Alle antwoorden zijn goed, als je hebt opgeschreven hoe je denkt dat het komt.

ZO ZIT DAT!

Lucht bestaat uit kleine deeltjes en die drukken alle kanten op: de luchtdruk.

Als je tussen de blikjes blaast, dan gaat de lucht bewegen. de luchtdruk tussen de blikjes wordt kleiner. De blikjes worden van de hogere luchtdruk richting de lagere luchtdruk geduwd, waardoor ze naar elkaar toe bewegen.

Wist-je-dat ...

... in bewegende lucht is de luchtdruk kleiner dan in stilstaande lucht?

Deze natuurwet werd in de achttiende eeuw ontdekt door de Nederlands-Zwitserse wetenschapper Daniel Bernoulli.

INFRABEL

 uitgeverij
averbode

Beste ouder(s)

Jammer genoeg doen er zich elk jaar nog ongevallen voor langs de sporen, aan overwegen en in stations. Vaak met slachtoffers tot gevolg. Die ongevallen zijn dikwijls te wijten aan onoplettendheid, onwetendheid of onvoorzichtigheid. Jammer genoeg tellen we elk jaar ook jongeren tussen de slachtoffers.

Daarom zet Infrabel, de beheerder van de treinsporen van ons land, zich jaar na jaar in om jongeren te informeren en te sensibiliseren rond de risico's aan de sporen.

In de komende periode werken de leerlingen rond het nieuwe lespakket 'Veiligheid op en rond de sporen'. Samen met Jeroom Slagboom gaan we op stap. Jeroom Slagboom praat graag over veiligheid. In drie basislessen leert uw kind meer over veiligheid aan de spooroverweg, in het station en langs de sporen. We maken daarbij een uitstap naar de sporen, gaan aan de slag met een hoekenwerk waarin we o.a. onderzoeken hoe een trein werkt en verzorgen een heuse sensibiliseringscampagne.

Op trekken wij naar de sporen om ons bewust te worden van de mogelijke gevaren. Om die uitstap veilig te laten verlopen, zijn wij op zoek naar enkele extra begeleiders. U kan zich hiervoor opgeven via onderstaand strookje.

Alvast bedankt!

Vriendelijk groeten,

Juf/Meester

Ik, (groot)ouder van

..... uit klas

geef mij op als extra begeleider voor de uitstap op

Gelieve dit strookje terug mee te geven aan uw kind voor

Wat als ...

Hoe verliep het gesprek? Kleur elk hokje ...

helemaal, als
dat goed ging

half, als de aandacht
af en toe verslapte

niet, als er geen aandacht
werd geschonken

Kijk je klasgenoot aan	Knik of hum
Laat de verteller zijn zin afmaken	Vertel iets kort of vraag iets over het onderwerp

Kijk je klasgenoot aan	Knik of hum
Laat de verteller zijn zin afmaken	Vertel iets kort of vraag iets over het onderwerp

Kijk je klasgenoot aan	Knik of hum
Laat de verteller zijn zin afmaken	Vertel iets kort of vraag iets over het onderwerp

Kijk je klasgenoot aan	Knik of hum
Laat de verteller zijn zin afmaken	Vertel iets kort of vraag iets over het onderwerp

TIPS

De nieuwe treinen zijn heel stil en heel snel. Ze leggen 200 meter af in 5 seconden en je hoort ze bijna niet aankomen.

Hoor je het belsignaal, knipperen de rode lichten en is de slagboom gesloten? Er komt een trein aan: verboden om de overweg over te steken!

- Een trein kan niet afwijken van zijn route
- Niet alle treinen stoppen in het station. Luister goed naar de aankondigingen en blijf op een veilige afstand van de perronrand.

Blijf uit de buurt van de elektrische bovenleiding.
Zie je dit bord? Hou dan voldoende afstand.

Wist je dat de trein vaak al 15 seconden na het sluiten van de slagbomen voorbij rijdt?

Een trein die 120km/u rijdt heeft een kilometer nodig om te remmen

Een trein doet er een kilometer over om te stoppen. Dat is lang. En een trein kan niet uitwijken zoals een auto.

Het is toch geen ramp dat je eventjes niet bij je vriendjes bent terwijl de trein voorbij rijdt?

Wil je naar de overkant? Gebruik dan de tunnel of brug.
Zijn de er niet? Gebruik dan de beveiligde overweg in de buurt.
Enkele goede redenen om voorzichtig te zijn:

Wacht tot de slagbomen volledig omhoog zijn en de lichten opnieuw wit zijn voor je de sporen oversteekt. Er kan altijd nog een tweede trein volgen.

- Treinen rijden sneller dan je denkt.
- Je hoort ze niet altijd aankomen

Zoek deze woorden in de woordzoeker.

CONDUCTEUR	PERRON	STATION	TREIN
SPOREN	SPOOROVERWEG	SLAGBOOM	BELSIGNAAL
VERKEERSBORD	VERKEERSLICHTEN	KNIPPEREN	PENDELAAR
VERTRAGING	TRAJECT	NOPPENTEGEL	PICTOGRAM

X	K	R	C	N	J	C	Q	N	W	N	T	T	P	H	G	B	G
Y	I	U	A	E	I	P	F	A	M	M	B	G	E	N	Z	E	S
G	R	Q	P	R	F	O	J	K	Q	Y	F	J	I	B	I	V	S
L	T	A	O	E	X	I	T	X	V	R	R	G	L	V	N	E	T
T	S	B	Z	P	S	C	D	I	K	A	A	E	R	O	E	R	A
F	L	E	U	P	Q	Q	P	F	A	R	G	Y	P	X	T	K	T
A	A	L	B	I	S	Y	K	L	T	E	R	Q	E	S	H	E	I
Z	G	S	C	N	Y	Q	E	R	T	H	U	E	R	P	C	E	O
J	B	I	U	K	M	D	E	N	B	M	E	G	R	O	I	R	N
Z	O	G	F	L	N	V	E	T	Q	S	T	P	O	O	L	S	X
M	O	N	K	E	T	P	G	C	K	P	C	I	N	R	S	B	R
Q	M	A	P	S	P	E	O	E	V	O	U	C	Y	O	R	O	U
D	G	A	M	O	P	S	K	J	J	R	D	T	U	V	E	R	M
M	T	L	N	V	D	B	F	A	U	E	N	O	Y	E	E	D	W
Q	E	R	E	U	Q	W	Y	R	K	N	O	G	F	R	K	C	J
U	M	I	E	B	H	H	M	T	O	L	C	R	V	W	R	B	R
O	V	E	X	I	E	D	H	U	J	B	K	A	W	E	E	B	X
G	D	I	J	R	N	C	D	U	O	U	J	M	Y	G	V	W	O

Kies een onveilige situatie.
Maak met zelfgemaakte attributen een
schimmenspel van de situatie.

SITUATIE MOPS

Ik ben langs de sporen aan het joggen. Muziekje op de smartphone, oortjes in en mijn hond Mops loopt kwispelend naast mij. Plots ziet Mops een kat! Mops rent de sporen op en blijft daar luid blaffend staan.

Ik kijk snel of er geen trein komt en haast me om Mops weg te halen van de sporen.

SITUATIE MAMA

Mama stapt uit de trein en wil snel naar haar auto om je te komen ophalen.

Ze is erg gehaast en beslist om over de sporen recht naar de parking te lopen.

SITUATIE ZOË & MO

Zoë en Mo trekken naar het skatepark. Aan de overweg gaan de slagbomen net terug open. Het licht knippert rood. Snel springen ze op hun skateboard en slalommen zich een weg naar de overkant.

SITUATIE PAPA

Papa is net op tijd in het station, maar ziet dan dat zijn trein op een ander spoor komt. Hij beslist om gewoon het spoor over te steken.

SITUATIE SVEN

Sven wacht op z'n mama aan het station. Om de tijd te doden speelt hij een spelletje op zijn GSM. Plots valt zijn GSM op de sporen. Hij kijkt links en rechts. Er komt geen trein aan dus springt hij gauw op de sporen om z'n GSM op te pikken.